Świadczenia nienależnie pobrane w PUP

Kiedy świadczenie staje się nienależnie pobranym? Jak prawidłowo naliczać odsetki? Jaka jest podstawa prawna rozłożenia na raty? Czy da się zapobiec przedawnieniu? Jakie działania podjąć? Co, jeśli dłużnik nie odbiera pisma?

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane do pracowników zajmujących się świadczeniami nienależnie pobranymi oraz postępowania z dłużnikiem w PUP.

Kiedy i jak można rozłożyć zadłużenie na raty? Kiedy osoba kwalifikuje się do ulgi? Jak dłużnik musi wykazać, że nie stać go na spłatę zadłużenia?

Praktyczne szkolenie dla pracowników PUP zajmujących się świadczeniami nienależnie pobranymi oraz dochodzeniem należności od dłużników. Uczestnicy poznają aktualne zasady postępowania, w tym zasady przedawnienia i wygaśnięcia roszczeń, umarzania należności, rozkładania długu na raty oraz naliczania odsetek. Omówione zostaną również elektroniczne tytuły wykonawcze, ponowne wszczynanie bezskutecznych egzekucji, postępowanie po zgonie dłużnika oraz praktyczna współpraca z urzędem skarbowym, komornikiem i sądem.

W programie m.in.:

- **Przedawnienie i wygaśnięcie roszczeń** – jak prawidłowo liczyć terminy, kiedy roszczenie PUP wygasa, kiedy może ulec przedawnieniu
- **Świadczenia nienależnie pobrane – kiedy powstaje obowiązek zwrotu i jak prawidłowo prowadzić postępowanie?** Jak postąpić, gdy osoba zwróci świadczenie jeszcze przed wydaniem decyzji albo dopiero po wszczęciu postępowania?
- **Umorzenie, odstąpienie od dochodzenia i inne ulgi w spłacie należności** – kiedy można umorzyć dług, kiedy rozłożyć go na raty, a kiedy odstąpić od jego dochodzenia oraz jakie znaczenie ma opinia Powiatowej Rady Rynku Pracy?
- **Raty i odsetki – jak prawidłowo rozliczać zadłużenie?** Od kiedy naliczać odsetki, jak ustalać harmonogram spłaty, co zrobić w przypadku opóźnienia jednej raty oraz jakie są skutki zaprzestania spłaty zadłużenia?
- **Ponowne wszczynanie egzekucji po jej umorzeniu przez urząd skarbowy lub komornika** – kiedy można ponownie skierować należność do egzekucji, jak poszukiwać nowego majątku dłużnika i jak postąpić, gdy wcześniejsza egzekucja była bezskuteczna?
- **Elektroniczne tytuły wykonawcze i upomnienia** – jak prawidłowo wystawić i obsługiwać e-TW, ile upomnień wysyłać, jak postępować przy błędnie naliczonych odsetkach oraz co zrobić, gdy dłużnik nie odbiera korespondencji?
- **Zgon dłużnika i trudne przypadki w dochodzeniu należności** – kiedy należność wygasa, kiedy należy ustalać spadkobierców, jak postępować przy należnościach dochodzonych przez wiele lat oraz kiedy stosować drogę administracyjną, a kiedy cywilną?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- Wzór: aktualne upomnienie wobec nienależnie pobranego świadczenia o zasiłek

- Wzór: wszczęcie postępowania – pismo do komornika
- Wzór: postępowanie – poszukiwanie majątku, współpraca z komornikiem
- Wzór: przykładowe pisma do komorników
- Wzór: pismo do sądu – wezwanie dłużnika do przedstawienia majątku
- Wzory pism: związane z przedawnieniem
- Wzory pism: ponowne wszczęcie postępowania egzekucyjnego
- Wzory pism: wnioski o udostępnienie danych (w procesie wszczynania ponownego postępowania egzekucyjnego)
- Wzór upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji
- Wzór ponaglenia

Szczegółowy program szkolenia:

1. Nowe pytania w programie szkolenia

- Jak ma się świadomość bezrobotnego do składanego przez niego oświadczenia przy rejestracji z art. 60 ust. 2 ustawy o rynku pracy?
- Co w przypadku, gdy został wystawiony TW i US umorzył postępowanie ze względu na brak majątku? Ustaliliśmy, że dłużnik nie ma majątku i nie można wysłać tytułu do US, a należność niedługo się przedawni.
- Czy w ramach prac interwencyjnych pierwsza umowa może być zawarta na okres 3 miesięcy?
- Czy można wypowiedzieć umowę o doposażenie, jeżeli zostały 4 miesiące, a pracodawca napisał osobie bezrobotnej, że nie zatrudni jej z powodu braku dojazdu?Czy naliczamy odsetki za opóźnienie, jeżeli osoba nie spłaci w terminie bonu na zasiedlenie?
- Co w sytuacji, gdy ZUS pomniejszył, ale zostało około 300 zł? Czy dochodzimy należności?
- Osobie przyznano rentę z tytułu niezdolności do pracy. Czy w takim przypadku korygujemy składkę zdrowotną, jeżeli zasiłek wraz ze składką zdrowotną zwraca ZUS, a nie osoba bezrobotna? Czy pozostawiamy składkę zdrowotną na raporcie RCA z kodem 3000?
- Jeżeli starosta może nie dochodzić należności z tytułu zwrotu nienależnie pobranego świadczenia do 100 zł, to czy musi być wystawiona opinia Powiatowej Rady Rynku Pracy?
- Czy można rozłożyć na raty należność w przypadku wypowiedzenia części umowy w ramach doposażenia stanowiska pracy ze środków PFRON?
- Co zrobić w przypadku, gdy dłużnik zaprzestaje spłaty zobowiązania rozłożonego na raty? Co należy rozumieć pod pojęciem „kwota pozostała do spłaty”?
- Jeżeli osoba składa wniosek o rozłożenie na raty wraz z oświadczeniem o stanie majątkowym, to czy mamy obowiązek sprawdzić zgodność z prawdą złożonego oświadczenia?
- Jeżeli osoba zaprzestaje spłaty rat, na które składa się kapitał wraz z odsetkami, to jak liczyć odsetki za opóźnienie? Czy od dnia wystawienia decyzji, czy od 31. dnia?
- Co w przypadku, gdy kwota pozostała do spłaty staje się wymagalna wraz z odsetkami liczonymi od terminu płatności określonego dla poszczególnych form?
- Co z wygaśnięciem roszczeń zgodnie z art. 251 ust. 1, jeżeli po 3 latach od dnia wypłaty wygasają? Czy nie można już przerwać terminu przedawnienia? Czy po 3 latach należy zakończyć ich dochodzenia?
- W jaki sposób stwierdzić, że świadczenie się przedawniło? Decyzją, zwykłym pismem, czy opinią radcy prawnego?
- Postępowaniem administracyjnym stwierdziliśmy, że 4 lata temu osoba utraciła prawo do zasiłku dla

bezrobotnych. Upłynęło ponad 3 lata od dnia wypłaty. Czy powinniśmy wydać decyzję w sprawie zwrotu nienależnie pobranego zasiłku dla bezrobotnych, ale nie nadawać biegu postępowania egzekucyjnego?
- Co w przypadku, gdy urząd skarbowy umorzył postępowanie egzekucyjne z powodu zgonu zobowiązanego (sprawa przed 01.06.2025 r. nie jest przedawniona)? Czy w tej sytuacji ma zastosowanie art. 252 ustawy o rynku pracy? Czy pozostają dotychczasowe przepisy – art. 433 ust. 3?
- Jeżeli należność była wcześniej umorzona 2 razy, to czy wystawiamy dalszy TW?
- Czy można wystawić TW, jeżeli kwota należności jest mniejsza niż 10-krotność kosztów upomnienia?
- Jeżeli urząd skarbowy umorzy postępowanie i przez kolejne lata nie mamy informacji o nowym źródle dochodu, to kiedy należność się przedawni?
- Jeżeli urząd skarbowy umorzył postępowanie ze względu na bezskuteczność i nie zwrócił TW, to kiedy i czy można wystawić nowy TW?
- Jeżeli należność uległa przedawnieniu, to czy wyksięgowuje ją starosta, czy PRRP?

2. Postępowanie z dłużnikiem - sytuacje z praktyki zawodowej

- Kiedy świadczenie staje się nienależnie pobranym?
- Czy można wysyłać kilkukrotne ponaglenia?
- Jak przebiega dochodzenie roszczeń na podstawie kodeksu postępowania cywilnego?
- Jak postępować w przypadku, gdy dłużnik zmienił miejsce zamieszkania?
- Osoby bezrobotne z opóźnieniem zgłaszają podjęcie pracy, pracodawcy późno zgłaszają to w ZUS-ie, jak pracownik nie zobaczy takiej zmiany, a klient nie zgłosi tego w PUP powstaje problem, że trzeba zwrócić pieniądze. Jak należy postępować w tej sytuacji?
- Osoba stara się o rentę z tytułu niezdolności do pracy – będąc zarejestrowanym w PUP posiada prawo do zasiłku, ale nie informuje o tym ZUS, który (jeżeli przyznaje świadczenie z datą wsteczną) przelewa całą kwotę klientowi, a powinien oddać środki PUP za pobrane zasiłki. Jak postępować w tej sytuacji?
- Jak postępować w sytuacji, gdy dłużnik znajduje się już na emeryturze, a emerytura jest za niska, aby wyegzekwować od tej osoby środki na spłatę długu?
- Zostało wszczęte postępowanie w sprawie zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. Bezrobotny zwrócił świadczenie przed wydaniem decyzji o zwrocie. Czy w takim przypadku należy jednak wydać decyzję o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia?
- Kiedyś PUP oferował pożyczki, których spłata zajmuje 30 lat. Sprawa ciągnie się już od lat dziewięćdziesiątych. Jedna osoba spłaca po 60–200 zł, a inna nie ma ściągalności. Niektóre osoby mają po 80 lat, a ich poręczyciele to też osoby starsze, bardzo często nie pamiętają, że kiedykolwiek za kogoś poręczyli. Co można zrobić w takich sytuacjach? Czy można takie długi umarzać?
- Czy urząd powinien dochodzić zwrotu kwoty bonu na zasiedlenie lub żądać wyjaśnień w sytuacji, w której osoba bezrobotna pracuje w firmie (korporacji), a inna firma obsługująca korporację wypłaca wynagrodzenie i opłaca składki ubezpieczeniowe? Okres zatrudnienia i opłacania składek wymagany do rozliczenia z bonu został spełniony. NIP firmy zatrudniającej jest inny od NIP-u firmy wypłacającej wynagrodzenie i składki.
- Pożyczka z urzędu (jednorazowa, 5000 zł) została rozłożona na raty. Okazuje się, że osoba miała przerwaną działalność, powiadomienie zostało wysłane, ale nie ma żadnej reakcji ze strony tej osoby. Co zrobić w takiej sytuacji?
- Jeżeli należność administracyjna z tytułu zgonu wygasa, to czy potrzebujemy opinii PRRP?

- Co w przypadku postępowań dotyczących starych dat, które ciągle są u komornika?
- Jaka jest podstawa prawna potrącania należności z bieżących wypłat?
- Jeżeli mamy wystawiony tytuł egzekucyjny do każdej należności, to czy można dokonać wygaszenia?
- Czy uchwała PRRP jest obligatoryjna?
- Czy rada musi wydać uchwałę, czy wystarczy protokół z obrad?
- Czy można weryfikować dłużnika w ZUS pod kątem zatrudnienia?

3. Umorzenia

- Umorzenia: kiedy i jaki dług można umorzyć?
- Do jakiej kwoty można umorzyć dług bez wszczynania postępowania?
- Kiedy i jak można rozłożyć zadłużenie na raty? Kiedy osoba kwalifikuje się do ulgi? Jak dłużnik musi wykazać, że nie stać go na spłatę zadłużenia?
- Czy urząd może umorzyć należność wynikającą ze zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, np. stypendium stażowego lub zasiłku, jeżeli kwota dochodzona wynosi 8,00 zł? Sprawa jest w urzędzie skarbowym.
- Jeżeli strona złoży wniosek o umorzenie nienależnie pobranego świadczenia, a są już koszty upomnienia, to czy koszty postępowania egzekucyjnego i należności można również umorzyć w trybie przepisu art. 76 ust. 7?
- Art. 111 ust. 6 mówi, że starosta umarza 20% pożyczki. Umarza z urzędu, czy na wniosek bezrobotnego?
- Dług z odsetkami nie przekracza 100 zł. Czy można umorzyć tę należność, czy należy uzyskać opinię PRRP?
- W którym momencie starosta może odstąpić od dochodzenia należności?
- W jakim trybie umarzamy należność poniżej 100 zł?
- Jeżeli komornik umorzył postępowanie, to czy przekazujemy sprawę do PRRP lub radcy prawnego?
- Został wystawiony TW do US. Urząd skarbowy przez 7 lat nic nie zrobił, następnie wydał decyzję o umorzeniu postępowania z zapisem, że jeżeli znajdzie nowe źródło dochodu, to PUP może od nowa wystąpić o realizację TW. Co w takim przypadku?

4. Naliczanie odsetek i płatności ratalne

- Jak prawidłowo naliczać odsetki?
- Jak należy zweryfikować wniosek o rozłożenie na raty? Naliczanie odsetek – czy w każdej wysokości trzeba naliczać? W jakiej kolejności ściągamy odsetki?
- Od jakiego momentu naliczać odsetki?
- Terminy: jaki jest czas na spłatę poszczególnych rat zadłużenia? Jak ustalać terminy?
- Jakie są zasady naliczania odsetek po upływie 30 dni (do 30 dni odsetki ustawowe) czy naliczamy odsetki za opóźnienie po 30. dniach, jeżeli nie są zapłacone?
- Jakie działania podejmować, gdy interesant spóźni się z płatnością lub uiści płatność nie w takiej wysokości, jakiej trzeba?
- Co należy zrobić, gdy osoba ma rozłożone na raty nienależnie pobrane świadczenie i prosi o przesunięcie płatności jednej z rat?
- Czy jest obowiązek tworzenia regulaminów naliczania odsetek przy ściąganiu należności?
- Co, jeżeli nie zdążymy skierować do komornika sprawy, a osoba dzień po terminie wpłaci ratę? Czy

decyzja o rozłożeniu na raty jest dalej obowiązująca?
- Koszty badań lekarskich do zwrotu. Osoba nie podjęła szkolenia. Czy naliczamy odsetki?
- Od daty której decyzji powinniśmy naliczać odsetki za opóźnienie? Czy od daty decyzji przypisującej do zwrotu, czy rozkładającej na raty? Co z odsetkami naliczonymi od dnia wydania decyzji rozkładającej na raty?
- Jeżeli strona składa wniosek o rozłożenie na raty nienależnie pobranego świadczenia, to czy wysyłamy zawiadomienie na podstawie art. 61 k.p.a.?
- Na jakiej podstawie rada opiniuje wniosek o rozłożenie na raty?
- Jaka jest podstawa prawna rozłożenia na raty?
- Jak liczyć odsetki ustawowe za opóźnienie od kosztów postępowania?
- Od kiedy należy liczyć odsetki od osoby, która wyłudziła VAT?
- Jaka jest podstawa prawna dotycząca naliczania odsetek związanej z wyłudzeniem VAT?
- Czy przy rozkładaniu na raty zaległości konieczna jest opinia Rady?

5. Zgon dłużnika

- Zgon dłużnika – na jakich podstawach prawnych powinien opierać się pracownik PUP, podejmując decyzję, czy umorzyć dany dług, czy przenieść jego egzekucję na spadkobiercę?
- Jak należy postępować w przypadku gdy dłużnik, spłacając dług, umrze? Co w sytuacji, gdy ZUS nie zwraca całej kwoty należności? Czy można to wyksięgować? Jak to zrobić? Czy musi być decyzja? Czy rada musi się zebrać i wydać opinię, czy wystarczy radca prawny, który opisze sytuację?
- Co w przypadku jeżeli osoba pozyskała dotacje, ale nie spełniła warunku do 12 miesięcy, po czym zmarła?
- Osobie z prawem do zasiłku ZUS przyznał świadczenie przedemerytalne. Wystąpiliśmy do ZUS o zwrot na podstawie art. 78 przed zmianą ustawy. W odpowiedzi z ZUS otrzymaliśmy informację, że osoba zmarła i należność nie zostanie uregulowana. Co w takim przypadku?
- Dłużnik zmarł w trakcie postępowania egzekucyjnego. O śmierci poinformował nas komornik. Czy jest podstawa do umorzenia postępowania? Czy należy ustalać spadkobierców i dochodzić od nich zwrotu?

6. Ponowne wszczynanie egzekucji

- Jak ponownie wszczynać postępowania egzekucyjne, już umorzone przez urząd skarbowy lub komornika?
- Gdy ponownie składa się wniosek do egzekucji w urzędzie skarbowym, należy wskazać majątek, z którego można dochodzić należności, a osoba czasami zapada się pod ziemię i nie mamy jak ponownie przekazać do egzekucji – co robić w takiej sytuacji? Czy istnieją możliwości, aby sprawdzić majątek? Co robić w sytuacji, gdy dłużnik ucieka za granicę?
- Jak odnaleźć nowy majątek takich dłużników?
- Co robić, gdy ponownie zostaje wszczęta egzekucja, należy znaleźć nowy składnik majątku – jest to pojazd. Wartość pojazdu przewyższa kwotę długu i egzekucja zostaje ponownie umorzona – jakie jest odpowiednie rozwiązanie w tym przypadku? Jakie są podstawy prawne w tym zakresie, którymi może wspomóc się pracownik PUP?
- Ile jest czasu na ponowne wszczęcie egzekucji po umorzeniu postępowania przez US z powodu braku zastosowania skutecznych środków egzekucyjnych?

7. Przedawnienie i wygaśnięcie roszczeń po zmianach od 1 czerwca 2025 r

- Czy da się zapobiec przedawnieniu? Jakie działania podjąć?
- Jakie są podstawy prawne, aby uniknąć przedawnienia?
- Jak wygląda kwestia nienależnie pobranych świadczeń przy uwzględnieniu okresu przedawnienia roszczenia?
- Do ilu lat można żądać zwrotu? Jakie są terminy przedawnienia roszczenia?
- Jeżeli wystawimy tytuł egzekucyjny, to czy należność się nie przedawni?

8. Elektroniczne tytuły wykonawcze

- Jak wypełniać druki w programie elektronicznych tytułów wykonawczych?
- Co w sytuacji, gdy tytuł wykonawczy jest wydany od jakiegoś czasu i nic się z nim nie dzieje? Co robić dalej? Czy jest coś, co można zrobić oprócz wysyłania upomnień?
- Jak postępować w sytuacji, kiedy tytuł wykonawczy wraca do urzędu skarbowego, jakie czynności należy wykonać?
- Co, jeśli dłużnik nie odbiera pisma?
- Ile upomnień należy wysyłać do dłużnika? Czy należy wysyłać 2, czy 3 upomnienia?
- Jeżeli upomnienie jest awizowane, czy uważa się je za odebrane, czy nie?
- Jeżeli komornik pisze, że egzekucja jest bezskuteczna z powodu braku majątku, to czy należy za jakiś czas ponownie wystawić tytuł wykonawczy, czy dać taką należność do umorzenia przez Radę Rynku Pracy?
- Mamy nienależnie pobrany zasiłek w kwocie 60 zł. Pomimo kontaktów telefonicznych osoba nie zapłaciła należności. Czy możemy wystawić tytuł wykonawczy, jeżeli należność nie przekracza 10-krotności kosztów upomnienia?
- Od 1,5 roku w egzekucji administracyjnej jest należność na kwotę 44 zł (zasiłek dla bezrobotnych). Wysłano upomnienie oraz wezwanie do zapłaty. Wspomniana kwota jest za niska i nie pozwala na wystawienie tytułu wykonawczego. Dłużnik uchyla się od zapłaty. Co w takiej sytuacji?
- Co w przypadku, gdy urząd wydał upomnienie z błędną datą, od której dochodzi się odsetki? Czy należy wystawić kolejne upomnienie z kolejnym numerem?
- Co zrobić, jeżeli upomnienie zostało wysłane z błędnie wyliczonymi odsetkami?

9. Księgowanie należności

- Otrzymaliśmy informację z działu świadczeń, że osoba ma do zwrotu zasiłek ze względu na niską kwotę. Nie jest zobowiązana do zwrotu. Czy księgowość nalicza taką należność, a następnie ją wyksięgowuje?
- Czy do 100 zł nie jest wystawiana decyzja do zwrotu? Na podstawie jakiego dokumentu w takim przypadku księgujemy należność?
- Czy na FP należy zaksięgować zgodnie z postanowieniem sądu koszty postępowania, w tym koszty zastępstwa procesowego wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie, a także klauzulę wykonalności?

Prowadzący:

Ekspertka w zakresie stosowania prawa w administracji publicznej, z ponad 30-letnim doświadczeniem zawodowym w publicznych służbach zatrudnienia. Od 1993 roku nieprzerwanie zatrudniona w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Od wielu lat w praktyce zawodowej zajmuje się prowadzeniem postępowań administracyjnych oraz dochodzeniem należności publicznoprawnych i cywilnoprawnych. Posiada bogate doświadczenie w zakresie windykacji należności powstałych w związku z realizacją zadań urzędów pracy, w tym w przygotowywaniu i prowadzeniu spraw kierowanych na drogę postępowania sądowego oraz egzekucyjnego. Posiada doświadczenie w reprezentowaniu urzędu przed sądami powszechnymi oraz aktualnie reprezentuje urząd w postępowaniach prowadzonych przez organy ścigania. Specjalizuje się w praktycznym stosowaniu przepisów m.in. z zakresu ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, finansów publicznych, odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, postępowania administracyjnego oraz prawa cywilnego. Łączy wiedzę prawną z wieloletnim doświadczeniem w realiach funkcjonowania administracji samorządowej.

Prowadziła szkolenia dla pracowników administracji publicznej z zakresu kodeksu postępowania administracyjnego, prawa pracy oraz zatrudniania cudzoziemców. Jej szkolenia mają charakter praktyczny – oparte są na rzeczywistych problemach interpretacyjnych, orzecznictwie oraz doświadczeniu wynikającym z wieloletniej pracy w urzędzie. W pracy dydaktycznej stawia na przejrzystość, konkretne rozwiązania proceduralne oraz minimalizowanie ryzyk prawnych w procesie dochodzenia należności przez urzędy pracy.

Ukończyła studia na kierunku administracja na Wydziale Prawa i Administracji, studia podyplomowe z zakresu prawa oraz studia podyplomowe z zakresu zarządzania i ewaluacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Absolwentka studiów magisterskich na kierunku prawo oraz studiów magisterskich o specjalności zarządzanie w administracji publicznej. Posiada uprawnienia pedagogiczne.

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną